

Zilele din urmă și timpuri grele

„Dar tu ai urmat îndeaproape învățătura mea, purtarea, planul, credința, îndelungă-răbdare, dragostea, răbdarea” (versetul 10).

Exemplul lui Pavel

Cu acest verset se schimbă direcția de privire a capitolului. Pavel se adresează direct lui Timotei prin cuvintele „dar tu”. În capitolul 2.1 i s-a adresat de asemenea personal cu cuvintele „tu deci”. În capitolul 3.14 și 4.5 el spune încă o dată „dar tu”. Cuvântul „dar” marchează opusul celor puse mai înainte. Pavel îi amintește lui Timotei cum el trebuie să se comporte cu totul altfel. În același timp apelează la responsabilitatea lui ca slujitor.

„Ai urmat îndeaproape” sau „ai urmărit exact” nu înseamnă în locul acesta cunoașterea superficială a unui lucru. Este vorba de înțelegere profundă, care s-a obținut prin observare. Textual s-ar mai putea traduce: „a urma fiind alături” sau „a merge alături” (compară cu Luca 1.3). Timotei putea să primească această cunoaștere în decursul timpului. Niciunul din conlucrătorii lui Pavel nu a fost așa de des cu el în călătorie și de aceea așa de familiarizat ca Timotei. El a trăit unele lucruri împreună cu Pavel și putea să-l observe foarte bine pe Pavel. De aceea Pavel poate să se exprime aici în felul acesta.

Pavel numește în acest verset mai întâi șapte puncte, toate fiind rezultatul lucrării lui Dumnezeu în Pavel. În versetul 11 se adaugă alte două puncte, care au acționat din afară asupra lui Pavel și pe care el însuși nu le putea influența direct.

- *Învățătura mea*: Aceasta este primul lucru pe care Pavel îl amintește. Învățătura este un mijloc de ajutor de neînlocuit pentru un slujitor. Slujitorul trebuie să știe ce corespunde învățăturii bune și sănătoase. Nu este necesar să cunoști răul (rătăcirea) în toate detaliile. Cunoașterea învățăturii sănătoase ne face deja clar ce este rău. Dacă Pavel vorbește despre *învățătura sa*, aceasta nu înseamnă că el ar fi inițiatorul învățăturii sau că el ar fi „conceput-o”. În Faptele Apostolilor 2.42 învățătura creștină este numită „învățătura apostolilor”. Aceasta înseamnă că Dumnezeu a revelat apostolilor adevărul și că ei au vestit învățătura. În privința aceasta Pavel a primit o misiune deosebită. În capitolul 2.8 el a vorbit deja despre „*evanghelia sa*” (vezi și Romani 2.16). Aceasta înseamnă că el era administratorul Evangheliei și el a dat-o mai departe (a administrat-o). Pavel era un slujitor al Evangheliei (Coloseni 1.23). Dar el era și un slujitor al Adunării (Coloseni 1.25). Învățătura referitoare la Adunarea lui Dumnezeu – o taină, necunoscută în Vechiul Testament – a fost încredințată foarte special lui Pavel. În acest sens el vorbește în Efeseni 3.2 despre „administrarea harului lui Dumnezeu”. În învățătura „lui” devine foarte clar ce poziție avem noi – personal și în comun - acum înaintea lui Dumnezeu. Timotei știa aceasta foarte bine. Învățătura rea și stricată a ademenitorilor creștini stătea – și stă – total împotriva acestui adevăr. Pentru noi astăzi este valabil: cu cât cunoaștem mai bine învățătura, cu atât mai hotărâți vom cunoaște răul și ne vom îndepărta de el.
- *Purtarea mea*: Nu degeaba stă învățătura aici pe primul loc. Ea constituie fundamentul pentru o viață creștină practică sănătoasă. Ea ne arată cum dorește Dumnezeu să vadă viața noastră. Acesteia trebuie să-i urmeze o comportare corespunzătoare. Dacă

învățătura sănătoasă nu conduce la o comportare sănătoasă, ni se dereglează centrul de greutate și cădem. La Pavel viața și învățătura erau în concordanță. Nu era nici o neînțelegere. El scrie credincioșilor din Filipi: „Ce ați auzit de la mine și ce ați văzut în mine, acestea să le faceți!” (Filipeni 4.9). Desigur, în chip desăvârșit acestea se văd în viața Domnului Isus. Ca niciunul altul El putea spune, că El *era* ceea ce *vorbea* (Ioan 8.25). La învățătorii falși aceasta era total altfel. La ei era contradicție între cuvinte și fapte. Pavel dimpotrivă, *învăța* nu numai despre chemarea cerească a credincioșilor, ci el *a trăit* realmente ca străin pe pământul acesta. El vestea pe Isus Hristos Cel disprețuit și respins. El era gata să sufere pentru aceasta. El nu dorea, ca după ce el a vestit altora, să fie dezaprobat (1 Corinteni 9.27). În acest sens el scrie în alt loc despre comportarea sa: „De aceea, având această slujbă, după cum ni s-a arătat îndurare, nu cădem de oboseală. Ci am respins cele ascunse ale rușinii, neumblând în înșelăciune, nici stricând Cuvântul lui Dumnezeu, ci, prin arătarea adevărului, recomandându-ne pe noi înșine către orice conștiință omenească, înaintea lui Dumnezeu” (2 Corinteni 4.1-2). Noi putem învăța din aceasta. Este voia lui Dumnezeu, ca noi nu numai să *cunoaștem* adevărul, ci și ca noi să *umblăm* în el (aceasta înseamnă să ne comportăm corespunzător poziției noastre).

- *Planul meu:* Cuvântul folosit aici este folosit în alte locuri pentru planul sau hotărârea lui Dumnezeu (Efeseni 1.11; 3.11). El descrie o intenție, o hotărâre și o voință pe care o are cineva. Pavel a întocmit pentru viața sa un plan clar. El avea un țel bine definit. Când era pe drumul spre Damasc, el a pus două întrebări. Prima întrebare este: „Cine ești Tu, Doamne?” A doua întrebare este: „Ce să fac, Doamne?” (Faptele Apostolilor 22.8,10). Niciodată el nu a uitat aceste două întrebări. Ele au marcat toată viața lui. Pavel voia să împlinească voia Domnului său. El avea planul bine stabilit, să se depărteze atât de răul moral, cât și de răul doctrinar. Ne gândim la Daniel, care s-a hotărât în inima lui să nu se întineze cu mâncărurile alese ale împăratului (Daniel 1.8). În Filipeni 3 Pavel vorbește clar despre acest plan. Voia să uite tot ce era înapoia lui. El voia să se întindă spre ce era înainte (Filipeni 3.13-14). Pentru noi aceasta înseamnă că noi luăm o hotărâre clară (același cuvânt ca și pentru „plan”) a inimii (compară cu Faptele Apostolilor 11.23) și ne ducem viața orientată spre țintă în părtășie cu Domnul și în slujba pentru El.
- *Credința mea:* Aici nu este - ca în alte locuri – vorba de bunul credinței (adevărul credinței). De asemenea nu este vorba de credința mântuitoare. Este vorba de încrederea permanentă a lui Pavel în împrejurările zilnice ale vieții sale. Despre aceasta Timotei putea să se convingă în unele situații critice. Pavel era convins că mâna lui Dumnezeu veghea peste toate în viața sa – inclusiv asupra atacurilor lui satan. Pavel a practicat ce înseamnă că noi trăim nu prin vedere ci prin credință (2 Corinteni 5.7). Credința leagă pe credincioși cu lumea nevăzută. Aceasta era valabil pentru Pavel. Aceasta era valabil pentru Timotei. Aceasta este valabil pentru noi astăzi. Epistola către Evrei ne solicită să privim sfârșitul umblării conducătorilor noștri și astfel să imităm credința lor (Evrei 13.7). Exemplul încrederii credinței lui Pavel este fără îndoială relevant și demn de urmat.
- *Îndelunga-răbdare:* Îndelunga-răbdare este un însoțitor al credinței. Cine își pune viața cu încredere în mâna lui Dumnezeu, poate arăta această virtute. Îndelunga-

răbdare are deseori a face cu persoane. Acestea pot fi necredincioși sau credincioși. Îndelunga-răbdare s-a arătat la Pavel în mod deosebit în atitudinea sa față de aceia care pe de o parte îl prigoneau și pe de altă parte îl criticau. Pavel nu s-a lăsat provocat. El s-a predat – ca și Domnul său – Aceluia care judecă drept (1 Petru 2.23). Îndelunga-răbdare se arată de exemplu în stăpânire de sine, atunci când ești provocat. Timotei putea să fi văzut aceasta. Pavel era pentru el – ca și pentru noi – un model.

- *Dragostea mea:* Pavel nu numai a avut el însuși parte de dragostea lui Dumnezeu. El nu numai a predicat-o. El a arătat-o în viața sa. Ea s-a arătat ca fiind activă. În Romani 5.5 el scrie, că dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre. Dumnezeu dorește acum ca această dragoste să trezească în noi dragoste împărtășită, prin aceea că noi practicăm dăruire față de Domnul, față de frații noștri și surorile noastre și față de oameni. O caracteristică a dragostei este aceea că ea dă, fără să aștepte să primească ceva. Dragostea este gata să se jertfească. La Pavel era așa. Timotei a trăit probabil aceasta. Această dragoste a mers la Pavel atât de departe, că el putea scrie credincioșilor din Corint: „Eu, dar, foarte bucuros voi cheltui și mă voi cheltui în totul pentru sufletele voastre, chiar dacă, iubindu-vă mai mult, sunt iubit mai puțin” (2 Corinteni 12.15).
- *Răbdarea mea:* A răbda înseamnă textual că cineva „rămâne sub o povară”. Este vorba de apăsare și încărcare (sarcină). Cine răbdă suportă apăsarea și nu cedează. Pentru aceasta este nevoie atât de putere cât și de răbdare. Răbdarea – spre deosebire de îndelunga-răbdare – are în cele mai multe cazuri a face cu *împrejurările* vieții (și nu atât de mult cu *persoane*). Pavel putea vorbi despre răbdarea lui, pe care Timotei o cunoștea. Ea este o virtute, care caracterizează până în zilele noastre pe un slujitor al Domnului.

Toate caracteristicile amintite stau în contrast remarcabil cu păcatele morale din primele versete. Cât de mare era diferența dintre omul lui Dumnezeu Pavel și aceia care se numeau creștini, dar care nu aveau viață din Dumnezeu.

„persecuțiile, suferințele, câte mi s-au făcut în Antiohia, în Iconia, în Listra, ce persecuții am îndurat; și Domnul m-a scăpat din toate.” (versetul 11)

Persecuții și suferințe

Acum Pavel adaugă două lucruri: suferințe și persecuții. Răbdarea lui Pavel s-a dovedit tocmai în acestea. El a avut din belșug parte de ambele.

„Persecuția” are a face în înțelesul direct al cuvântului cu un fel de „a urmări, a fugări pe cineva”. Când cineva este persecutat, atunci el este urmărit. Persecuția include atacuri directe *din afară* asupra duhului, sufletului și trupului. De aceasta a avut parte nu numai Pavel, ci nenumărați creștini după el au fost persecutați până la moarte. Când Pavel vorbește în continuare despre suferințe, el include tentațiile *lăuntrice* ale credinciosului. Când Saul din Tars înaintea porților Damascului a venit la credința vie, Domnul i-a făcut clar cât de mult va suferi el pentru Numele Său (Faptele Apostolilor 9.16). În această privință Pavel nu avea altceva de așteptat. Dar el era pregătit să ia asupra sa aceste suferințe.

Au fost multe momente când Pavel avea de îndurat persecuții și suferințe. În acestea s-a văzut în mod deosebit răbdarea sa. Noul Testament relatează în mai multe locuri despre ce a suferit Pavel. Un exemplu este 2 Corinteni 11.23-28, unde el însuși prin cuvinte mișcătoare amintește despre ce a avut parte. Aici el amintește lui Timotei despre persecuțiile și suferințele, pe care acesta le cunoștea.

În Antiohia (este vorba de Antiohia Pisidiei) iudeii au provocat femeile cu vază și pe bărbații de seamă ai cetății, așa că ei au produs o persecuție și au alungat pe Pavel și pe Barnaba din hotarele lor (Faptele Apostolilor 13.50). În Iconia a luat naștere prin predică o ceartă în popor, al cărei punct culminant a fost când „o împotrivire, atât a națiunilor, cât și a iudeilor, împreună cu mai-marii lor, ca să-i insulte și să-i ucidă cu pietre” (Faptele Apostolilor 14.5). Dumnezeu a vegheat asupra slujitorilor Săi, și ei au putut fugi. Mult mai rău i-a mers lui Pavel în Listra. Din Antiohia și Iconia au venit iudei, care au convins mulțimile și l-au lovit cu pietre pe Pavel și l-au târât afară din cetate, deoarece gândeau că el a murit (Faptele Apostolilor 14.19). Aceste trăiri erau cunoscute de Timotei. Dar el a știut totodată cum Domnul l-a salvat.

Salvarea din partea Domnului

Pavel în împrejurările lui a avut parte de salvare din partea Domnului. El a trăit ceea ce au trăit înaintea lui bărbați mari ai lui Dumnezeu. David scrie: „Eu L-am căutat pe Domnul, și El mi-a răspuns și m-a scăpat de toate temerile mele. ... Acest întristat a strigat și Domnul l-a auzit și l-a salvat din toate necazurile lui” (Psalm 34.4,6). Să observăm, că Domnul nu l-a păzit (sau cruțat) să nu aibă parte de încercări, că El *l-a salvat din* toate persecuțiile și suferințele. Este un lucru mărunț pentru Domnul să-l cruțe pe slujitorul Său de încercări. Uneori El face aceasta. Însă deseori El acționează altfel. Dar ceea ce noi trăim în fiecare caz este ajutorul Său în încercări. El ne însoțește în încercări și nu ne lasă pradă vrăjmașului.

Cuvântul folosit aici pentru „a scăpa” nu este cuvântul pe care noi deseori îl întâlnim când este vorba de mântuirea noastră. El înseamnă textual „a scoate pe cineva spre sine dintr-un pericol”, „să-l ocrotești” sau „să-l aperi”. Deci Pavel a trăit, cum Domnul l-a ocrotit și l-a apărât și cu putere divină l-a atras la Sine. Este *Domnul*, Cel care salvează. Lui I s-a dat toată puterea și autoritatea pentru aceasta. Domnul poate folosi împrejurări și persoane, ca să salveze pe ai Săi, însă întotdeauna este puterea și tăria Sa divină, care conduc la salvare. Același cuvânt „a salva” este folosit de exemplu în Romani 7.24, unde un om trezit spune: „Cine mă va elibera din acest trup al morții?” Pavel folosește acest cuvânt și în 2 Tesaloniceni 3.2, când scrie: „... ca să fim scăpați de oamenii nechibzuiți și răi”. În epistola a doua către Timotei cuvântul se mai întâlnește de două ori, și anume în capitolul 4.17 și 18.

Avem deci aici o altă sursă de ajutor, care îi dă curaj slujitorului: salvarea de către Domnul din toate împrejurările și ajutorul Său, atunci când ne aflăm în mijlocul lor. Încercările noastre ar putea fi de altă natură decât cele ale lui Pavel, dar salvarea din partea Domnului rămâne neschimbată.

„Și, în adevăr, toți care doresc să trăiască cu evlavie în Hristos Isus vor fi persecutați” (versetul 12).

Să trăiești cu evlavie și să suferi

O viață evlavioasă este o viață orientată practic spre Dumnezeu. Evlavia se manifestă prin aceea că noi stăm la dispoziția lui Dumnezeu și Îl onorăm. Drept urmare evlavia are a face și cu teama de Dumnezeu. Aici este vorba de creștini care vor să ducă o astfel de viață. Pentru aceasta este nevoie pe de o parte de o hotărâre a inimii. Pe de altă parte trebuie să ne fie clar că noi nu putem trăi evlavioși prin propria putere. Nu este ceva pe care noi am putea să-l facem „de formă”. Este posibil numai „în Hristos Isus”, adică, în legătură cu El. Căci El este „tainea evlaviei” revelată, care cu adevărat este mare (1 Timotei 3.16). Numai când noi suntem preocupați cu El și suntem transformați în chipul Lui, rezultatul poate fi evlavia adevărată.

Pavel formulează deodată aici în expunerea sa de idei un principiu care pune pe fiecare cititor pe ștandul de probă. „Și, în adevăr, toți ...”. Nu este vorba numai de Pavel și Timotei, ci direct de noi toți. Întrebarea este: dorim noi cu adevărat să trăim plăcut lui Dumnezeu? Oamenii, despre care Pavel a vorbit în primele versete nu au vrut. Ei posedau numai o formă exterioară a evlaviei. Ei îi tăgăduiau puterea. Dorim noi să avem mai mult decât o fațadă creștină? „A vrea” în acest loc nu înseamnă numai o dorință lipsită de orice angajament. Expresia descrie mai degrabă un exercițiu de voință hotărât și de durată.

Urmarea unei astfel de vieți nu este în locul acesta bucurie și fericire, ci exact contrariul. Pavel vorbește despre persecuții, aceasta înseamnă presiune din afară. Aceasta amintește de ceea ce Pavel a scris credincioșilor din Tesalonic: „... primind Cuvântul în mult necaz, cu bucuria Duhului Sfânt” (1 Tesaloniceni 1.6). Necazul sau persecuția descrie latura *exterioară*. Bucuria Duhului Sfânt descrie latura *lăuntrică*. Această bucurie nu ne-o poate lua nimeni.

Forma persecuțiilor poate fi însă diferită în timpuri diferite și în locuri diferite. Principiul rămâne însă totdeauna valabil: cine vrea să se despartă de răul din creștinătate, cine vrea să trăiască în evlavie și dăruire pentru Domnul și vrea să respecte adevărul, acela trebuie să se aștepte la persecuții și vicisitudini. Aceasta le-a spus Domnul Isus ucenicilor Săi deja mai dinainte (Ioan 15.18-20). Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu – nu trebuie să fie totdeauna persecuții asemenea aceluia pe care mulți creștini le-au îndurat pe pământul acesta, și încă le mai îndură, prin aceea că au parte de arestări, lagăre de concentrare și chiar moarte trupească. Persecuțiile pot fi deseori de altă natură. Pentru aceasta un exemplu din Biblie: în epistola către Galateni 4.29 Pavel amintește de o întâmplare din Vechiul Testament. El scrie că Isaac a fost *persecutat* de fratele lui vitreg Ismael. Dacă citim textul respectiv din Geneza 21.9, nu vom găsi nimic despre o persecuție directă. Citim că Ismael a *râs disprețuitor* de Isaac. Disprețul este deci un fel de persecuție, la care noi ne putem aștepta.

Aici este unul din motivele pentru care noi în țările noastre (post)creștine democratice și caracterizate în mare măsură prin toleranță – până acum – cunoaștem așa puțin apăsarea de care au parte zilnic creștinii din alte părți ale pământului. Deseori noi nu suntem suficient de consecvenți și temători de Dumnezeu. Cât de cu totul altfel au trăit primii creștini! Despre ei citim: „Ei deci au plecat dinaintea sinedriului, bucurându-se că au fost socotiți vrednici să fie disprețuiți pentru Numele Lui” (Faptele Apostolilor 5.41). Numele este Numele Domnului Isus. O viață evlavioasă arată clar cât de rău trăiesc ceilalți. Ei sunt dați pe față printr-o viață

creștină consecventă. Aceasta nu le poate place. De aceea încearcă să producă pagube celor care trăiesc evlavioși.

Pentru încurajează pe credincioșii cărora le scrie, cu cuvintele: „Preaiubiților, nu vă mirați de focul care a venit peste voi, spre încercarea voastră, ca de ceva ciudat care vi se întâmplă, ci, după cum aveți parte de suferințele lui Hristos, bucurați-vă, ca și la descoperirea gloriei Sale să vă bucurați cu mare bucurie. Dacă sunteți batjocoriți pentru Numele lui Isus Hristos, ferice de voi, pentru că Duhul gloriei și al lui Dumnezeu Se odihnește peste voi.” (1 Petru 4.12-14)

„Dar oamenii răi și înșelători vor înainta spre mai rău, ducând în rătăcire și fiind duși în rătăcire” (versetul 13).

Oameni răi și înșelători

Pavel revine la ademenitorii din interiorul mărturiei creștine. Ei nu sunt altceva decât „oameni răi” și „înșelători”. Că ei sunt oameni răi, învățăm din versetele 2-5. Că ei sunt înșelători – am putea spune șarlatani -, aceasta ne-o arată versetele 6-9. În orice caz este vorba de oameni necredincioși. Ei au un caracter rău și vor să ademenească pe alții, simulându-le ceva care nu este adevărat.

„Spre mai rău” pare să se refere la versetele 1-9, unde ne este descrisă starea îngrozitoare din interiorul mărturisirii creștine. Dar vor veni lucruri și mai rele. Răul nu se va liniști și nicidecum nu se va retrage. „Vor înainta” înseamnă „va crește”. Istoria a dovedit, că zilnic este așa. La altceva nu ne putem aștepta. Metodele acestor ademenitori creștini vor fi tot mai iscusite și tot mai viclene. Prorocul Ieremia descrie deja în Vechiul Testament oameni care au asemenea caractere: „Și își întind limba, arcul lor de minciună, și sunt viteji în țară, dar nu pentru adevăr; pentru că merg din rău în rău și pe Mine nu Mă cunosc, zice Domnul” (Ieremia 9.3). Înaintarea lor nu se referă în acest loc la succesul lor, ci la dezvoltarea lor proprie spre rău. Este o degenerare morală și doctrinară a acestor oameni, care au numai o formă exterioară de evlavie.

Ceea ce este tragic în aceasta este că ademenitorii înșiși sunt ademeniți. Înapoia lor stă o putere pe care ei nu o pot dirija, ci ei înșiși sunt dirijați de ea. Ei înșiși se încălesc în lucrurile cu care ei vor să producă pagubă altora. După răpirea credincioșilor adevărați în cer această stare se va desăvârși (vezi 2 Tesaloniceni 2.9-12). Acești oameni vor crede atunci chiar minciuna. Ei nu vor putea altfel.

Noi nu putem spera că starea din interiorul mărturiei creștine va evolua pozitiv. Cine privește astăzi câtuși de puțin tendința în creștinătate, acela va recunoaște clar aceasta. Noi nu așteptăm ca, creștinismul să schimbe într-o zi lumea sau că toți oamenii se vor întoarce la Dumnezeu. Dumnezeu a prorocit altceva. Pe ceea ce noi ne putem pune nădejdea noastră tare este faptul că Domnul Isus va reveni să ne ia la Sine și după aceea puțin mai târziu să apară cu noi în putere și slavă. Dar acest fapt nu trebuie să ne rețină în a sluji Domnului cu credincioșie și să-L mărturisim înaintea oamenilor. Dimpotrivă. El ar trebui să ne motiveze.

„Dar tu rămâi în cele ce ai învățat și de care ai fost deplin încredințat, știind de la cine ai învățat” (versetul 14).

Dar tu

Cu acest verset Pavel se adresează iarăși direct lui Timotei. În cuvintele sale este totodată o vorbire directă pentru fiecare care dorește să slujească Domnului. În versetul 10 a fost vorba de a *cunoaște* ceva. Acest verset merge un pas mai departe. Timotei nu trebuia numai să *cunoască*, ci și să *urmeze*. El trebuia să rămână în ceea ce a învățat și despre care era pe deplin convins.

Este totdeauna mai ușor să cunoști ceva, decât să practici personal ceea ce ai cunoscut. Însă adevărata cunoaștere va fi totdeauna însoțită de rezultate corespunzătoare, care devin vizibile în practica vieții. Domnul Isus Însuși a atras atenția, ca ucenicii Săi nu numai să *audă* cuvintele Sale, ci și să le *facă* (Luca 6.47). Cuvântul Său trebuie să rămână în noi, aceasta înseamnă că noi nu numai trebuie să-L auzim, ci și să-L păstrăm și să-L împlinim.

A rămâne

Rămânerea în ceea ce Timotei a învățat pare să prezinte un oarecare contrast cu înaintarea în rău. Răul înaintează și se schimbă. Adevărul, dimpotrivă, rămâne neschimbat. Cuvântul „a rămâne” mai poate fi tradus și prin „a locui”. „A învăța” este ceva pe care noi nu-l facem (exclusiv) cu capul, ci mai întâi cu inima. Este vorba ca cele auzite și cele învățate să aibă un loc stabil în inimile noastre. Învățarea nu este ceva pe care noi putem s-o facem „așa în treacăt”. Ea necesită preocupare intensă cu Cuvântul lui Dumnezeu și cercetare reală a adevărului. „Deplin încredințat” înseamnă că noi suntem pe deplin siguri. Ca slujitori ai lui Dumnezeu avem nevoie de o convingere ancorată tare. Dacă este așa, atunci vom recunoaște rătăcirea mult mai ușor și vom fi păziți. Cine nu a învățat sau nu este convins de cele învățate va fi foarte ușor predispus la rătăcire.

Ce și de la cine ai învățat

Ceea ce slujitorul a învățat este pentru el o sursă suplimentară de ajutor. Pentru Timotei era în primul rând „scrierile sfinte”, aceasta înseamnă Vechiul Testament (versetul 15). Dar nu numai ele. Timotei a auzit și a învățat direct de la Pavel (și de la alții). La aceasta pare să se refere Pavel acum. „De la cine ai învățat” se poate referi lingvistic ori la Pavel și/sau la alții. Unii comentatori includ în acest loc și pe mama și pe bunica lui Timotei. Dar aceasta este însă puțin probabil, deoarece în versetul următor Pavel vorbește despre copilăria lui Timotei.

Noi trebuie deci să aplicăm această afirmație în înțelesul ei direct la Pavel. Timotei știa că Pavel a primit adevărul revelat direct de la Dumnezeu. El nu numai a scris epistolele sale cu autoritate apostolică, ci el a vorbit și cu autoritate apostolică. El scrie în 1 Corinteni 2.12-13: „Dar noi am primit nu duhul lumii, ci Duhul care este de la Dumnezeu, ca să cunoaștem lucrurile care ne-au fost dăruite de Dumnezeu: despre care și vorbim, nu în cuvinte învățate prin înțelepciune omenească, ci în cele învățate prin Duhul, explicând cele spirituale prin mijloace spirituale.” Vestirea include aici clar slujirea verbală – vorbirea – a lui Pavel. Pavel a vorbit în cuvinte, învățat prin Duhul Sfânt. Aceasta oferea cuvintelor sale o anumită

autoritate. Timotei a auzit mereu și a fost marcat prin ele. Sursa de la care Timotei a învățat adevărul a fost alimentată direct de Dumnezeu.

Nimeni dintre noi nu a auzit pe Pavel predicând. Cu toate acestea noi putem învăța direct de la el, când citim epistolele sale, pe care el le-a scris sub călăuzirea Duhului Sfânt. Același lucru este valabil și pentru ceilalți scriitori ai Noului Testament. În acest sens știm și noi „de la cine” am învățat adevărul creștin. Acest Cuvânt – și noi includem și Vechiul Testament în el – este o sursă de ajutor uriașă. El ne păzește de rătăcire. Și noi vrem să rămânem în ceea ce am învățat. Răul se extinde. Rătăcirea se arată în variante mereu noi și schimbate. Învățăturile oamenilor se schimbă. Cu toate acestea este ceva care rămâne absolut. Cuvântul lui Dumnezeu este neschimbător. El este adevărul dat o dată sfinților. Astăzi nu mai sunt „revelări noi”. Nu este nici „o lumină nouă” și nici „o cunoaștere nouă”. Adevărul, așa cum Dumnezeu ni l-a dat în Cuvântul Său, nu se dezvoltă. Cunoașterea și înțelegerea noastră cu privire la adevăr trebuie să crească. Noi învățăm mereu, atât timp cât vom fi pe pământul acesta. Dar „Manualul”, din care învățăm, nu se schimbă. Noi trebuie să fim convinși de acest adevăr. Dar totodată noi trebuie să-l dăm și altora, pentru ca generația care urmează să cunoască de asemenea acest adevăr și să primească o convingere fermă.

„Și că de copil cunoști Sfintele Scrieri, care pot să te facă înțelept spre mântuire, prin credința care este în Hristos Isus” (versetul 15).

De copil

Conjunția „și” este un indiciu că Pavel a vorbit în versetul 14 mai mult despre sine. Acum el ajunge să vorbească indirect despre înaintașii lui Timotei. În orice caz el a fost crescut într-o casă temătoare de Dumnezeu. Despre tatăl lui știm numai că el era un grec. Mama și bunica dimpotrivă au dovedit în viața lor nu numai o credință vie și neprefăcută (adică, veritabilă) (2 Timotei 1.5), ci Cuvântul lui Dumnezeu era important pentru ele. Ambele le-au dat ele mai departe.

Expresia „copil” se referă efectiv la un copil mic. Din fragedă tinerețe lui Timotei i-au fost făcute cunoscut Scrierile sfinte. Exemplul ne arată, că nu este nicidecum prea devreme să faci cunoscut copiilor Cuvântul lui Dumnezeu, să-i înveți Cuvântul lui Dumnezeu și să le prezinți pe Domnul Isus. Aceasta este o învățătură importantă pentru părinți și bunici. Dumnezeu a acordat valoare mare acestui lucru deja în Vechiul Testament (compară cu Deuteronom 6.7; 11.19-21).

Scrierile sfinte

„Scrierile sfinte” sunt aici în înțelesul direct întreg Vechiul Testament. Acesta stătea mamei și bunicii la dispoziție pe când Timotei era încă copil. În legătură cu versetul 16 este însă legitim în legătură cu noi să ne gândim la Biblia întregă. Dacă vrem să rămânem păziți de rătăcire (aceasta nu este nimic altceva decât un aspect parțial despre „mântuire”), atunci Scrierile sfinte sunt un alt mijloc de ocrotire important, care ne stă la dispoziție. Nu este vorba de păreri permanent schimbătoare și de teoriile oamenilor. Este vorba de Cuvântul lui

Dumnezeu neschimbabil și care rămâne. Acest Cuvânt stă veșnic întărit în ceruri (Psalm 119.89).

Sunt Scrieri „sfinte”. Cuvântul folosit aici pentru „sfânt” se întâlnește în Noul Testament numai de două ori, și anume aici și în 1 Corinteni 9.13, unde este folosit pentru „lucrurile sfinte”. În Romani 1.2 este de asemenea vorba de „scrieri sfinte”. Însă acolo stă în textul original un alt cuvânt. Cuvântul lui Dumnezeu este unic în felul Lui și incomparabil. El este în acest sens mai presus de orice scriere redactată de oameni. Dumnezeu L-a dat și L-a sfințit. Noi suntem mulțumitori pentru comentariile biblice bune. Dar nimic nu se ridică la măreția „Scrierilor sfinte”. Numai ele pot da gândirii omenești înțelepciunea și pricepera divină adevărată (Psalm 19.7).

Mântuirea prin credința în Hristos Isus

Aceste Scrieri sunt „în stare”, aceasta înseamnă că ele sunt capabile să producă ceva. Aici este concret mântuirea. Noțiunea „mântuire” din locul acesta nu este foarte ușor de înțeles. Cuvântul are în Noul Testament un înțeles larg (vezi explicația la capitolul 2.10). Mântuirea înseamnă în general, că noi suntem păziți de un pericol și nu avem de suferit pagube din cauza lui. Mântuirea are în primul rând un aspect legat de trecut. Noi suntem mântuiți. În al doilea rând mântuirea are un aspect legat de prezent. Noi suntem păziți de pericole pe cale. În al treilea rând, mântuirea are un aspect legat de viitor. Mântuirea noastră va fi deplină - aceasta înseamnă, inclusiv trupul nostru -, când Domnul Isus apare ca Mântuitor. În toate cele trei cazuri Cuvântul lui Dumnezeu ne face cunoscut siguranța mântuirii noastre.

În locul acesta stă evident pe prim plan aspectul legat de prezent. Pavel nu amintește lui Timotei de momentul când el a fost mântuit (trecut). El nu vorbește nici de mântuirea care este înaintea lui (viitor), ci el vorbește de prezent. Scrierile sfinte sunt (aplicate la noi) Cuvântul lui Dumnezeu și de aceea sunt în stare în prezent să facă înțelept pe slujitor și să-l păzească de rătăcire. „A face înțelept” înseamnă în locul acesta „să dăruiască înțelepciune”, „să instruiască” sau „să învețe”. Orice „dotare” și „aptitudine” spirituală de felul acesta vine de la Dumnezeu și din Cuvântul lui Dumnezeu, nu dintr-o sursă omenească.

Pavel adaugă: „... prin credința care este în Hristos Isus”. Credința este *mijlocul* prin care noi suntem mântuiți. Mântuirea are totdeauna loc prin credință, dar nu prin credința în sine, ci prin credința „în Hristos Isus”. Desigur credința este importantă, dar ea are nevoie atât de subiectul corect cât și de fundamentul corect. De aceea nu numai este important *să ai* credință, ci înainte de toate lucrurile este nevoie de credința *adevărată*. Credința adevărată ne aduce totdeauna în legătură cu Hristos. În privința aceasta vrem să luăm seama la prepozițiile diferite. Cine crede *pe* Hristos, acela are *subiectul* adevărat pentru credința sa. Cine crede *pe* Hristos, acela se încrede în Cuvântul Său. Dar cine crede *în* Hristos Isus, acela are *fundamentul* adevărat pentru credința sa. El se mișcă, ca să spunem așa, în atmosfera credinței. Despre aceasta vorbește Pavel de exemplu în 1 Timotei 3.13: „căci cei care au slujit bine își dobândesc o poziție bună și multă îndrăzneală în credința care este în Hristos Isus.” Aceasta arată clar, că aici nu este vorba de mântuirea sufletului, ci de salvarea din pericolele de pe calea slujirii.

Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să convingă, să îndrepte, și să dea înțelepciune în dreptate” (versetul 16).

Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu

Dacă în versetul 15 Pavel a vorbit despre Scrierile sfinte și prin aceasta s-a referit în înțelesul direct al cuvântului la Vechiul Testament, acum el spune: „toată Scriptura”. Fără îndoială prin aceasta el se referă la Vechiul Testament și la Noul Testament. Este vorba de Cuvântul lui Dumnezeu întreg. Scriitorii Noului Testament erau absolut conștienți, că ei au scris la comanda lui Dumnezeu cuvintele Sale inspirate. Petru amintește în a doua sa epistolă de ceea ce a scris Pavel și socotește scrierile sale ca de la sine înțeles aparținând „Scripturilor” (2 Petru 3.16). Pavel citează în 1 Timotei 5.18 un cuvânt din Vechiul Testament și unul din Noul Testament. Ambele locuri le inițiază prin cuvintele: „pentru că Scriptura zice”.

Afirmația lui Pavel din locul acesta este foarte vastă. Este unul din locurile din Biblie esențiale care ne spun ceva despre tema inspirarea Bibliei. Dumnezeu este izvorul (originea), din care vine totul. Fiecare cuvânt din Biblie este inspirat de Dumnezeu. „Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu”. Aceasta este valabil nu numai cu privire la *ideile* sau *conținutul* Bibliei. Dumnezeu a revelat sau a dat scriitorilor nu numai *gândurile* Sale, ci El le-a dat fiecare *cuvânt* în parte, pe care ei trebuiau să-l scrie. Scriitorii nu au scris adevărul folosind propriile lor cuvinte. Ei au făcut-o cu cuvintele pe care Dumnezeu li le-a dat. Pavel scrie credincioșilor din Corint despre lucruri care au fost dăruite apostolului de Dumnezeu, și spune apoi: „... despre care și vorbim, nu în cuvinte învățate prin înțelepciunea omenească, ci în cele învățate prin Duhul, explicând cele spirituale prin mijloace spirituale” (1 Corinteni 2.13). Este clar prea puțin când se afirmă că Biblia *conține* Cuvântul lui Dumnezeu. Aceasta este o înșelătorie a diavolului. Biblia nu *conține* simplu Cuvântul lui Dumnezeu, Biblia *este* Cuvântul lui Dumnezeu. Aceasta este o diferență remarcabilă.

„Insuflată de Dumnezeu” înseamnă textual: „Dumnezeu a suflat”. Expresia se întâlnește în Noul Testament numai în locul acesta. Aceasta înseamnă nu numai că Dumnezeu ar fi „emanat” în scriitori. Este mai mult. Fiecare cuvânt a fost să zicem așa emanat de Dumnezeu. Fiecare cuvânt în parte este dat de Dumnezeu. Așa a chemat El la viață „Scriptura” prin suflarea Sa. Cuvânt cu cuvânt este insuflat de Dumnezeu. De aceea noi vorbim pe deplin drept despre inspirarea textuală – sau inspirarea verbală – a Sfintei Scripturi. La aceasta trebuie neapărat să ținem cu tărie. Și apostolul Petru confirmă aceasta. El scrie: „Profeția n-a fost niciodată adusă prin voia omului; ci oameni sfinți ai lui Dumnezeu au vorbit sub puterea Duhului Sfânt” (2 Petru 1.21).

„Toată” Scriptura înseamnă „fiecare” Scriptură. Nu este vorba de anumite paragrafe sau pasaje, ci fiecare cuvânt în parte al întregii Scripturi. Noul Testament este neapărat inclus. Stilul individual de scriere și particularitatea fiecărui autor a rămas păstrată. Dumnezeu nu a folosit pe scriitorii Cuvântului Său ca pe niște „orbi”, ci a purtat grijă ca particularitățile specifice fiecărui scriitor să fie păstrate și se recunosc din texte. Pavel scrie altfel decât Petru, și Petru scrie altfel decât Ioan. Dumnezeu a vrut așa.

„Insuflarea” (sau inspirarea) nu trebuie confundată cu revelarea. Fiecare cuvânt din Biblie este insuflat de Dumnezeu, aceasta înseamnă că scriitorii au primit comanda să-l scrie așa. Dar nu totul este un adevăr revelat de Dumnezeu. Ceea ce redă Luca în Faptele Apostolilor ca relatare despre călătorie, aceasta nu a trebuit să-i fie revelată. El însuși a fost alături și a trăit

împreună călătoria. Dar el a primit comanda să scrie relatarea sub călăuzirea Duhului Sfânt. Când Petru a spus Domnului cu privire la drumul Lui: „Dumnezeu să Se îndure de Tine, Doamne! Nicidecum să nu Ți se întâmple așa ceva!” (Matei 16.22), cu siguranță aceasta nu a fost revelat de Dumnezeu. Dar Matei a primit comanda să scrie exact aceste cuvinte.

Faptul că toată Scriptura a fost insuflată de Dumnezeu, are consecințe. În primul rând Biblia este infailibilă, și în al doilea rând ea are autoritate. Ce stă scris în Biblie este adevărul absolut. În Biblie nu este nici o greșală. Desigur Biblia nu este o carte de științele naturii. Ea nu este o carte de istorie și nici o carte de biologie. Dar când Biblia spune ceva despre științele naturii, ce spune ea este adevărat. Dacă scrie ceva despre istorie, este adevărat. Dacă ea face afirmații despre procese biologice, ele sunt de asemenea adevărate. Este o tactică ispititoare a diavolului ca prin presupuse argumente științifice să semene îndoială cu privire la infailibilitatea Bibliei. Cu regret i-a reușit în multe părți ale mărturiei creștine.

Toată Scriptura este de folos

Scriptura – Cuvântul lui Dumnezeu – este nu numai infailibilă. Ea are și autoritate absolută. Cine nu acceptă că Biblia este infailibilă, acela nu va recunoaște autoritatea ei. Fapt este însă că Scriptura este inspirată și de aceea ea este folositoare – folositoare pentru omul lui Dumnezeu. Cuvântul lui Dumnezeu are totdeauna efect. Scriitorul epistolei către Evrei spune: „Cuvântul lui Dumnezeu este viu și lucrător și mai ascuțit decât orice sabie cu două tășuri și pătrunzând până la despărțirea sufletului și a duhului, a încheieturilor și a măduvei, și în stare să judece gândurile și intențiile inimii” (Evrei 4.12).

Pavel numește patru puncte. Succesiunea desigur nu este fără însemnătate:

- Folositoare pentru *învățătura*: „Învățătura” înseamnă aici „a lămuri pe cineva”. Baza oricărei învățături trebuie să fie Cuvântul lui Dumnezeu. În privința aceasta nu este vorba numai de conținutul învățurii, ci și de practica învățării. Ca și în versetul 10, învățătura stă pe primul loc. Ea este baza pentru viața practică a slujitorului lui Dumnezeu. Dacă noi ca și copiii ai lui Dumnezeu și slujitori ai Domnului dorim să umblăm în adevăr, atunci noi trebuie să cunoaștem adevărul. Cine vrea să facă voia lui Dumnezeu, trebuie mai înainte s-o cunoască. Cuvântul lui Dumnezeu ne face cunoscut această voie. Noi putem cunoaște învățătura Bibliei numai dacă ne lăsăm învățați de Biblie.
- Folositoare pentru *convingere*: Cuvântul lui Dumnezeu ne face să ne cercetăm. Aceasta este valabil pentru păcătos. Este tot așa de valabil și pentru oameni care aparțin Domnului. Un exemplu găsim în viața lui David. Cuvintele prorocului Natan – rostite la comanda lui Dumnezeu – l-au convins de păcatul lui, pe care l-a făcut (2 Samuel 12.7). Cuvântul ne convinge că învățătura este adevărul. Slujitorul lui Dumnezeu trebuie să știe în orice timp pe ce fundament tare stă el. Cine nu are această convingere fermă va ajunge repede prada doctrinelor și practicilor false.
- Folositor pentru *îndreptare*: Aceasta înseamnă că Scriptura ne face atenți cu privire la greșeli și ne corectează. Ea este un corector important, de care are nevoie fiecare dintre noi. Fiecare slujitor face greșeli. Noi nu suntem desăvârșiți. Dacă nu ne corectăm ajungem repede în rătăcire. Cuvântul lui Dumnezeu ne arată nu numai ce noi am putea face fals (sau am făcut fals), ci El ne arată totdeauna drumul corect.

- Folositoare să dea *înțelepciune în dreptate*: Dreptatea aici nu este dreptatea din Dumnezeu (sau poziția noastră). Este vorba mai mult de dreptatea practică în viața zilnică. Dreptatea practică în viața omului lui Dumnezeu este o viață în concordanță cu Dumnezeu și cu voia Sa revelată. Aceasta este valabil cu privire la Dumnezeu, cu privire la frații noștri și surorile noastre de credință și cu privire la mediul înconjurător necredincios. Atunci dăm fiecăruia ce i se cuvine. Cuvântul lui Dumnezeu ne învață cu privire la această dreptate practică. De „învățare” se leagă gândul referitor la „antrenament”. Dreptatea este – ca și evlavia – o virtute, în care noi trebuie să ne exersăm permanent (1 Timotei 4.7).

Punctul de pornire sau baza este învățătura. Ea ne oferă o convingere tare. Atunci noi suntem corecțați prin Cuvântul lui Dumnezeu și astfel putem duce o viață în dreptate practică.

„pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul pregătit pentru orice lucrare bună” (versetul 17).

Omul lui Dumnezeu

Cu aceste cuvinte Pavel descrie ținta propriu-zisă. Dumnezeu dorește să aibă oamenii Lui pe pământul acesta care în primul rând sunt desăvârșiți și în al doilea rând cu totul pregătiți pentru orice lucrare bună.

Expresia „omul lui Dumnezeu” se întâlnește în Noul Testament în această formă numai de două ori, aici și în 1 Timotei 6.11, unde Timotei însuși este numit așa. 2 Petru 1.21 vorbește despre „oamenii lui Dumnezeu” și se referă la prorocii din Vechiul Testament (unde diverși oameni, ca de exemplu Moise, David, Ilie, Elisei și alții, poartă acest titlu de onoare). Expresia în sine este neutră din punct de vedere al genului, aceasta înseamnă că bărbații și femeile sunt apelate în aceeași măsură. Omul lui Dumnezeu vine din prezența lui Dumnezeu și este trimis de Dumnezeu în lume. El are un mesaj din partea lui Dumnezeu. El trebuie să se comporte corespunzător. Cine se lasă folosit de Dumnezeu ca slujitor, poate – și trebuie – să fie un om al lui Dumnezeu. Este un titlu de onoare care exprimă cui aparținem. În Vechiul Testament expresia stă deseori în legătură cu o misiune concretă și o slujbă pe care Dumnezeu o dă. Aceasta era valabil pentru Timotei. Aceasta este valabil pentru noi.

Desăvârșit

A fi desăvârșit înseamnă în Noul Testament în unele locuri, a fi ajuns la creșterea deplină sau a fi devenit matur. Uneori expresia amintește de poziția pe care noi o posedăm. În locul acesta înțelesul pare să fie, că cineva are un „caracter corect”. Aceasta stă în strânsă legătură cu dreptatea practică din versetul 16. Etalonul este înalt și nimeni nu va afirma despre sine că a ajuns la această țintă. Dar Dumnezeu nu Se poate aștepta la mai puțin de la noi. Să fi desăvârșit poate însemna și, că noi prin Cuvântul lui Dumnezeu suntem deplin echipați pentru orice slujire și misiune, pe care Dumnezeu ne-o dă. Prin Cuvântul lui Dumnezeu noi suntem capabili să facem orice lucrare bună, pe care noi trebuie s-o facem.

Cu totul pregătit pentru orice lucrare bună

Acest verset dă o contramandare clară elanului modern pregătit teologic prin studii academice. Nu este vorba de o pregătire teologică, ci de faptul că omul lui Dumnezeu este instruit și marcat de Cuvântul lui Dumnezeu.

Să fi cu totul pregătit pentru orice lucrare bună se leagă cu afirmația din capitolul 2.21, unde citim că noi trebuie să fim gata pentru orice lucrare bună. Înseamnă „să fi echipat”. Dumnezeu dorește ca noi să fim pregătiți pentru a face lucrări bune. El dorește să existe premisele necesare pentru aceasta. Este clar că noi nu facem lucrări bune, pentru ca să primim ceva, ci noi le facem deoarece noi *am primit* ceva. Ca să zicem așa, Dumnezeu „a prestat anticipat”. Prin Cuvântul Său El lucrează acum în noi, ca să facem lucrări bune.

Exemplar pentru noi sunt lucrările bune ale Mariei din Betania și ale Dorcăi din Iope. Despre Maria se spune categoric, că ea a făcut o lucrare bună pentru Domnul Isus (Marcu 14.6). Despre Dorca citim că ea era plină de lucrări bune (Faptele Apostolilor 9.36). Sunt lucrări bune, pe care noi le facem direct pentru Domnul. Sunt lucrări bune, pe care noi le facem altor oameni, dar cu toate acestea sunt lucrări care în cele din urmă le facem pentru Domnul nostru.